

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет фізичного виховання
Кафедра загальної психології**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ
підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

**спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Інформатика)
мова навчання українська**

Слов'янськ – 2022 р.

Розробники:

Саврасов Микола Володимирович - доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Шайда Наталія Петрівна - кандидат психологічних наук, доцент, завідувачка кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

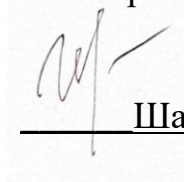
Мамічева Олена Володимирівна - доктор психологічних наук, професор, декан факультету спеціальної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Чернякова Олеся Володимирівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права, процесу і криміналістики Київського університету інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри загальної психології.

Протокол № 12 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри

Шайда Н.П.

(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол вченої ради № 9 від «27 » червня 2022 р.

Кількість кредитів	3 кредити ECTS, 90 годин, з яких 30 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій; 14 год. практичних занять), 60 год. – самостійна робота (денне відділення); (6 год. лекцій; 4 год. практичних занять), 80 год. – самостійна робота (заочне відділення відділення)
Рік підготовки, семестр	II рік підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, 3 семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Саврасов М.В. – доктор психологічних наук, професор кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».
Контактна інформація	savrasov85@ukr.net
Консультації	Консультавання проводиться кожний вівторок з 13.00 до 14.00. Поточні питання щодо навчальної дисципліни (у разі неможливості відвідування консультації) можна з'ясувати, надіславши на електронну пошту
Анотація навчальної дисципліни	<i>Об'єкт вивчення</i> – психологія педагогічної діяльності вчителя як соціально-психологічне явище та особливості його застосування, що ґрунтується на принципах суб'єктно-об'єктних відносин, їх діяльності та зв'язків. <i>Предмет вивчення</i> – провідні принципи та закономірності психології педагогічної діяльності вчителя, вивчення механізмів формування психологічних особливостей його особистості як свідомого суб'єкта діяльності та активного діяча соціально-історичного розвитку суспільства. Навчальна дисципліна передбачає поглиблення теоретичних і практичних знань, умінь, навичок, спрямований на особистісний і професійний розвиток здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти в галузі психолого-педагогічних знань. Курс спрямований на формування сучасного фахівця загальної середньої освіти, здатного до передачі знань та розуміння особистості учнів, а також розуміння механізмів та закономірностей побудови освітнього процесу, визначенні та створенні умов для успішного оволодіння науково-практичними знаннями на основі аналізу механізмів психології педагогічної діяльності та її структурних елементів.

<p>Опис навчальної дисципліни</p>	<p><i>Мета навчальної дисципліни:</i> вивчення навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності вчителя» полягає у засвоєнні майбутніми фахівцями загальної середньої освіти теоретичних знань про психологічні особливості і закономірності інтелектуального та особистісного розвитку в умовах навчання та виховання. Ознайомлення з психологічними особливостями педагогічної діяльності, сучасними парадигмами та інноваційними технологіями реалізації навчально-виховного впливу з метою всебічного розвитку особистості, а також здійснення практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних проблем у професійній педагогічній діяльності.</p> <p><i>Передумовами вивчення навчальної дисципліни є викладання дисципліни з курсу «Загальна психологія та психологія здорового способу життя» в 5 семестрі бакалаврського рівня вищої освіти.</i></p> <p><i>Програмні компетентності</i></p> <p><i>Загальні компетентності (ЗК)</i></p> <p>ЗК2. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії, працювати в команді та Автономно</p> <p><i>Спеціальні компетентності (СК)</i></p> <p>СК 4. Здатність враховувати різноманітність індивідуальних особистостей здобувачів середньої освіти та взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу на засадах партнерства та підтримки (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).</p> <p>СК 5. Здатність моделювати, проєктувати та реалізовувати науковоксperimentальну діяльність у системі середньої освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.</p> <p>СК 6. Здатність створювати власний професійний імідж, самопрезентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою.</p> <p><i>Ключові слова:</i> психологія, педагогічна діяльність, учіння та наuczіння, виховання, мотивація, індивідуальність, педагогічна оцінка, психологічна допомога, педагогічний колектив, освіта, психологічна самоосвіта, професійне самовизначення, соціалізація, професійне вигорання,</p>
--	---

креативність, абстрактне мислення, адаптація, інклюзія, супервізія, інтервізія, softskills.

Очікувані результати навчання

Після успішного вивчення навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності» здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти опанують наступні практичні результати згідно освітньої програми: Застосовувати методики та інноваційні освітні технології у професійній діяльності у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях

Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організовувати роботу інклюзивного класу).

Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище в закладі загальної середньої освіти

Розвивати у здобувачів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності, самооцінювання та взаємооцінювання її результативності

ПРН 3. Застосовувати методики та інноваційні освітні технології у

професійній діяльності у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

ПРН 5. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну,

психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу,

організовувати роботу інклюзивного класу.

ПРН 6. Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне,

інклюзивне освітнє середовище в закладі загальної середньої освіти.

ПРН 9. Розвивати у здобувачів уміння здійснювати самомотивацію до

навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності, самооцінювання

та взаємооцінювання її результативності

Рекомендована література:

1. Липка А. Психологічні поради та рекомендації щодо активізації професійної відповідальності психологів. Психологія і суспільство. 2019. № 2 (76). С. 139–146.

2. Психологія педагогічної діяльності і психологія вчителя. Навчальні матеріали онлайн. URL:

https://pidru4niki.com/12430812/psihologiya/psihologiya_pedag

ogichnoyi_diyalnosti_psihologiya_vchitelya (дата звернення 26.04.2021).

3. Психологія діяльності людини : рекомендаційний бібліографічний покажчик / укладач І. О. Міщенко. Запоріжжя : НБ НУ «Запорізька політехніка», 2019. 36 с.

4. Саврасов М.В., Кисельов К.С. Психологічна регуляція динаміки креативності майбутнього вчителя початкової школи. Knowledge, Education, Law. Management. 2020. № 5(33). Vol. 3. P. 84-90.

5. Фоменко К.І., Саврасов М.В. Психотехнології розвитку креативності: майстерня тренера. Навчально-методичний посібник. Харків. 2021. 126 с.

6. Щербан, Т. Д. Проблеми розвитку професійного мислення / Т. Д. Щербан, В. В. Гоблик // Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів [Електронний ресурс] : збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (14-15 травня 2020 р., м. Мукачєво) / гол. ред. Т.Д.Щербан. – Мукачєво : МДУ, 2020. – С.271-273.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>

2. Національна парламентська бібліотека України <http://www.nplu.org>

3. Державна наукова установа “Книжкова палата України ім. Івана Федорова” <http://www.ukrbook.net>

4. Одеська національна наукова бібліотека ім. М. Горького <http://www.odnb.odessa.ua>

5. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка <http://korolenko.kharkov.com>

6. Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека імені К. А. Тімірязєва <http://www.library.vn.ua>

7. Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Першоучителів слов`янських Кирила і Мефодія <http://www.libr.dp.ua>

8. Електронний каталог бібліотеки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» - Режим доступу : <https://lib.ddpu.edu.ua>

9. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека імені І. Франка <http://www.lib.if.ua>

10 http://library.nlu.edu.ua/BIBLIOTEKA/INTERNET/R_4.htm

Платформи та сервіси дистанційного навчання

	<p>Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі <i>Moodle</i> (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=374).</p>
--	---

<p>Теми</p>	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми: Розділ I. Навчання і виховання як феномен педагогічної психології Тема 1. Основні проблеми педагогічної психології. Методи психології педагогічної діяльності. Тема 2. Сутність процесу навчання та його психологічні механізми. Тема 3. Учбова діяльність та її структура. Тема 4. Поняття учіння та научіння як шляхів засвоєння соціального досвіду. Тема 5. Цілі, засоби і методи виховання дітей та молоді. Розділ II. Суб'єкт педагогічної діяльності як феномен педагогічної психології. Тема 6. Психологія педагогічної оцінки. Тема 7. Психологія особистості вчителя і закономірності педагогічної діяльності. Тема 8. Психологія професійної освіти. Сучасні педагогічні технології. Дистанційна форма навчання та її організаційні принципи.</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання</i> Для успішного опанування здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти навчальної дисципліни викладач передбачає застосування наступних методів і форм у процесі викладання: словесний метод – лекції проводяться з використанням наочного методу – застосуванням відеоматеріалів, презентацій PowerPoint; відбувається демонстрація теоретичного матеріалу; проводиться його обговорення, аналізуються професійні ситуації, дискусія. Практичний метод – практичні заняття передбачають проведення дискусій, бесід, мозкового штурму, аналізу конкретних психологічних задач і ситуацій. В рамках самостійної роботи використовуються діагностичні та науково-дослідницькі методи навчання здобувачів відповідно до типу та складності завдання.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i> Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну здобувачу другого (магістерського) рівня вищої освіти необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, виконанні практичних завдань, аналізу психологічних ситуацій, написанні науково-дослідних тезисів і презентацій, розробки особистого портфоліо, як майбутнього професіоналу освітньої педагогічної діяльності.</p>

Оцінювання*Розподіл балів із дисципліни***Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	5	3	6	4
Т 2	1	0,5	5	3	6	4
Т 3	1	0,5	5	3	6	4
Т 4	1	0,5	5	3	6	4
Т 5	1	0,5	5	3	6	4
Т 6	1	0,5	5	3	6	4
Т 7	1	0,5	5	3	8	4
Т 8	1	0,5	5	3	8	4
Разом	8	4	40	24	52	32

Політика щодо дедлайнів та перескладань, відвідування:

відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначений термін. За роботу, яка подається на перевірку викладачеві пізніше встановленого терміну, без поважної причини буде зніматися 1 бал. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але, безпосередньо, з навчальною метою.

Політика щодо академічної доброчесності:

індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unichesk. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ «ДДПУ»» можна ознайомитись на: <http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf>.

Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»	Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності вчителя» в набутті здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти теоретичних знань і практичних умінь у конструюванні особистого портфолію, а також у методах запобігання професійного вигорання все це, в свою чергу, підвищить рівень сформованості професійної компетентності майбутніх учителів Нової української школи й надасть їм конкурентних переваг на ринку професійних послуг.

Саврасов М.В.

доктор. психол. наук, профнсор